

LUONTOSELVITYS UUDENKAUPUNGIN TÄRTÖN ETELÄOSASSA

FM Turkka Korvenpää

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy

30.10.2020

Sisällys:

1. JOHDANTO.....	3
2. YLEISKUVAUS.....	4
3. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOhteet	4
4. LUONTOTYYPIT	4
5. LAJISTO.....	7
6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	8
7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET	8

Kannen kuva: Varttunutta mäntyvaltaista metsää selvitysalueen itäosassa
(luontotyyppikuvio 4).

Pohjakartta ja ilmakekuva: © Maanmittauslaitos 10/2020

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602

1. JOHDANTO

Nosto Consulting Oy tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä luontoselvityksen Uudenkaupungin Tärtön eteläosassa sijaitsevalta alueelta, joka kattaa osan kiinteistöstä 895-431-2-113 sekä kiinteistön 895-431-2-62 (Kartta 1).

Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

Selvityksen tarkoituksena oli kartoittaa alueen luontoarvoja ja arvioida niiden vaikutusta maankäyttöön. Työssä kartoitettiin mahdolliset luonnonsuojelulain 29 §:n suojelemat luontotyytit, luonnonsuojelulain 23 §:n mukaiset luonnonmuistomerkit, vesilain 2. luvun 11 §:n mukaiset suojeltavat pienvedet, metsälain 10 §:n tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt, valtakunnalliset Metso-kriteerit täyttävät kohteet, uhanalaiset luontotyytit sekä muut luonnonarvoiltaan merkittävät luontotyytit. Lisäksi kartoitettiin muut luontotyytit sekä kasvillisuus ja kasvisto siltä osin kuin se vuodenaika huomioon nähden oli mahdollista. Työssä etsittiin myös uhanalaisten ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajien esiintymiä. Linnusto- ja lepakkoselvityksiä ei tehty, sillä toimeksianto saatiin vasta syyskuussa. Alueen

merkitystä linnuille ja lepakoille arvioitiin kuitenkin luontotyyppien perusteella, minkä lisäksi etsittiin lepakoille sopivia päiväpiiloja ja talvehtimispaikkoja. Rakennuksia ei tutkittu.

Luontoselvityksen laati FM (biologi) Turkka Korvenpää. Selvityksen maastotyöt suoritettiin 18.9.2020. Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta hankittiin ote Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämästä uhanalaisten lajien esiintymätietokannasta (Hertta). Työssä hyödynnettiin myös Laji.fi -lajihavaintopalvelua (www.laji.fi).

2. YLEISKUVAUS

Selvitysalue sijaitsee Lepäisten luoteispuolella Tärtön eteläosassa noin 8 km Uudenkaupungin keskustasta länsiluoteeseen. Alue muodostuu kallioisesta ja metsäisestä mäestä, jota ympäröivät rannan kesämoikeille johtavat tiet. Yksi näistä mökeistä sisältyy selvitysalueeseen.

Aivan selvitysalueen vieressä sen länsipuolella sijaitsee Uudenkaupungin saarnimetsien Natura-alue (FI0200126), jossa on mm. arvokkaita jalopuumetsiä. Jo valtakunnallisessa lehtojensuojeluohjelmassa mukana ollut Pernunkarin lehto muodostaa osan Natura-alueesta. Selvitysalueen lähellä sijaitsevat Natura-alueen osat on perustettu luonnonsuojelualueiksi.

3. ARVOKKAAT LUONTOTYYPPIKOhteET

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain suojelemia luontotyyppejä, rauhoitettuja luonnonmuistomerkkejä, vesilain suojelemia pienvesiä, metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, valtakunnalliset Metso-kriteerit täyttäviä kohteita, uhanalaisia luontotyyppejä eikä muitakaan erityisen arvokkaita luontotyyppikohteita.

4. LUONTOTYYPIT

Selvitysalue jaettiin viiteen luontotyyppikuvioon, jotka esitellään alla. Kuvionumerointi esitetään kartoilla 2-3. Piha-alueet jätettiin kartoituksen ulkopuolelle.

Kuvio 1: Tuoreen kankaan hakkuualue, jossa kasvaa vähän koivun taimia. Maantien ojassa on tervalepän vesoja. Kasvistoon kuuluvat mm. metsäkorte (*Equisetum sylvaticum*), nurmilauha (*Deschampsia cespitosa*), metsälauha (*Avenella flexuosa*), puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*) ja kevätpiippo (*Luzula pilosa*).

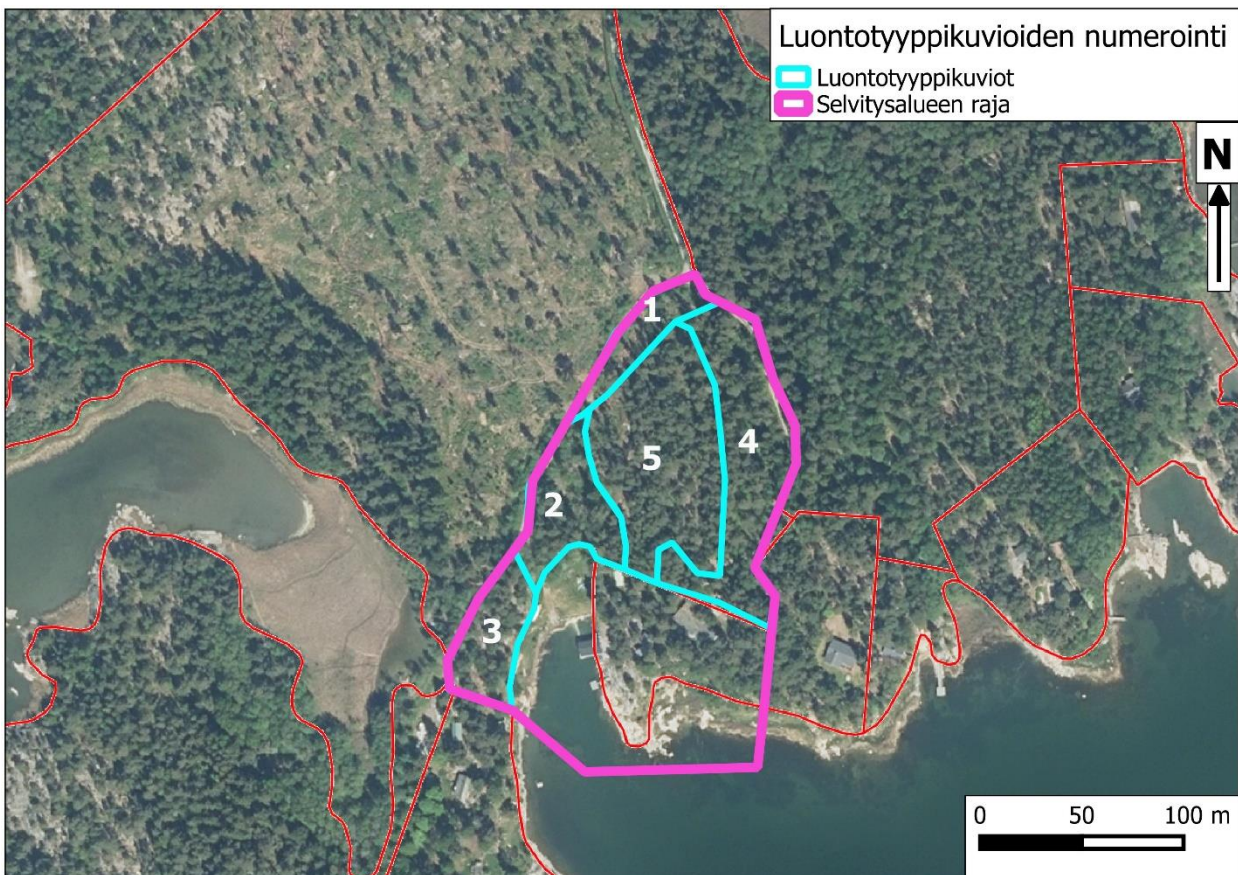
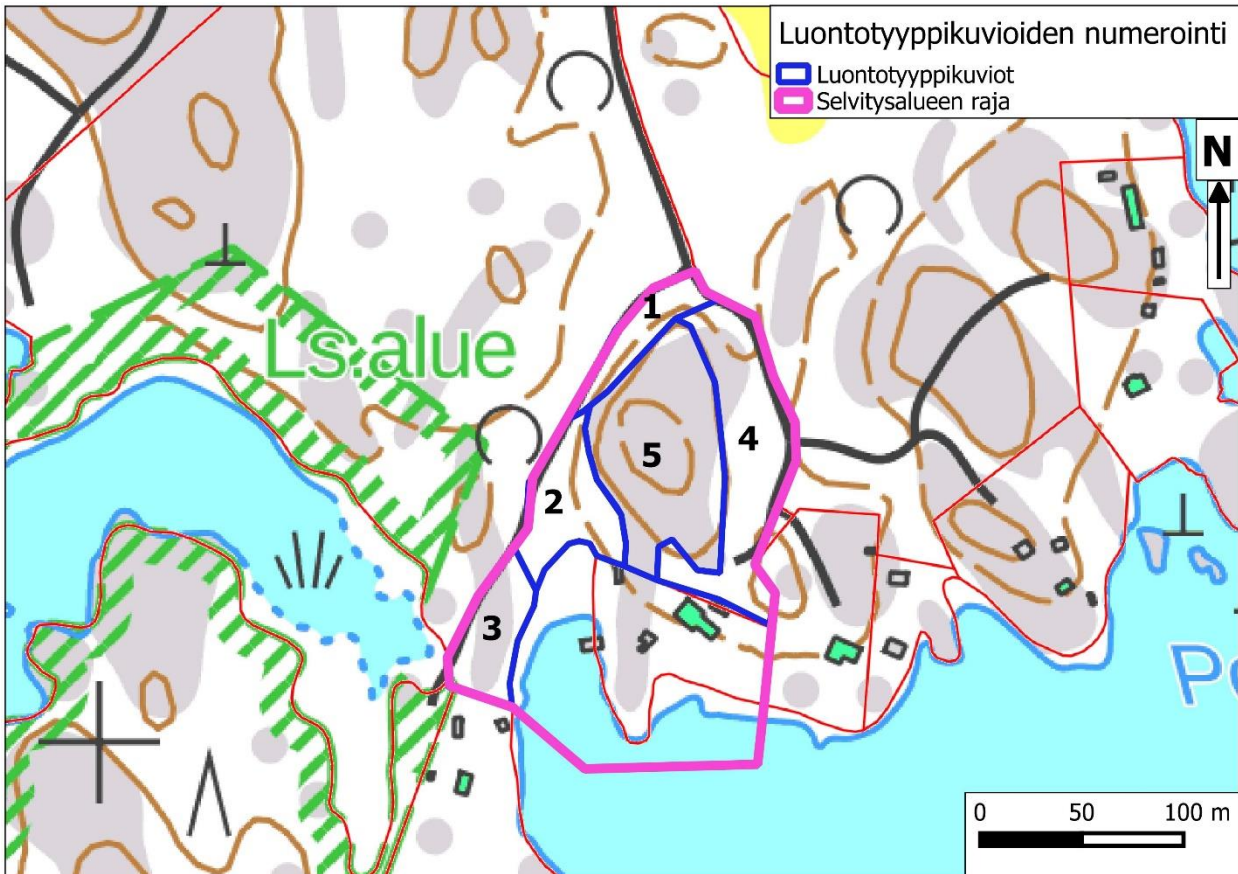
Kuvio 2: Tuore lehto, jossa kasvaa harvassa melko varttunutta mäntyä. Pensaikkoja ja nuorempaa puustoa on raivattu voimakkaasti ja kuviolla on nyt vesoneita saarnia, tuomia ja tervaleppiä (Kuva 1). Niiden joukossa kasvaa muutama nuorehko tervaleppä ja runkomainen saarni. Kasvistoon kuuluvat mm. tesma (*Milium effusum*) ja puna-ailakki (*Silene dioica*).

Kuviota ei luokiteltu metsälain erityisen tärkeäksi elinympäristöksi puuston voimaperäisen käsittelyn vuoksi.

Kuva 1. Luontotyyppikuvion 2 puustoa on harvennettu voimakkaasti.

Kuvio 3: Männikköisiä matalia ja laakeita kallioita. Kuviolla kasvaa myös koivua ja tervaleppiä sekä jonkin verran katajaa. Kasvistoon kuuluvat esim. metsälauha, kallioimarre (*Polypodium vulgare*) ja isomaksaruoho (*Hylotelephium telephium*).

Kartat 2-3. Luontotyyppikuvioiden numerointi maastokartalla ja ilmakuvalla.

Kuvio 4: Tuoreen kankaan melko varttunut mäntyvaltainen metsä, jossa kasvaa myös melko paljon kuusta (Kannen kuva). Yhtä maahan kaatunutta runkoa lukuun ottamatta kuviolla ei juuri ole lahoppuuta. Kasvistoon kuuluvat mm. mustikka (*Vaccinium myrtillus*), metsätähti (*Lysimachia europaea*), kevätpiippo, metsälauha, oravanmarja (*Maianthemum bifolium*) ja puolukka.

Kuvio 5: Kuivahko kangasmetsä – jäkäläinen kalliomännikkö, jonka tiheähkö puusto on melko vanhaa mutta suhteellisen pienikokoista (Kuva 2). Maassa makaa muutama kapea lahoppuu. Kasvistossa esiintyvät mm. puolukka, metsälauha ja variksenmarja (*Empetrum nigrum*).

Kuva 2. Jäkäläistä kalliomännikköä luontotyyppikuviolla 5.

5. LAJISTO

Selvitysalueelta tai sen välittömästä lähiympäristöstä ei ole talletettu havaintoja Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään uhanalaisten lajien esiintymätietokantaan (Hertta). Tässä työssä ei havaittu uhanalaisia, silmälläpidettäviä, harvinaisia tai EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajeja, eikä niitä koskevia havaintoja ole talletettu Laji.fi -havaintotietokantaan.

Selvitysalueella ei ole viitasammakon kutupaikoiksi sopivia pienvesiä tai ruovikoita. Lepakoille sopivia päiväpiiloja ja talvehtimispaikkoja ei löydetty, eikä alueella liene elinympäristöjen perusteella arvioituna erityistä merkitystä lepakoille. Elinympäristöjen perusteella arvioituna linnusto lienee tavanomaista.

6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Selvitysalueella ei ole maankäytössä huomioitavia arvokkaita luontotyyppikohteita. Luonnonsuojelullisesti merkittävien lajien esiintymiä ei ole ennestään tiedossa eikä niitä löydetty tässäkään selvityksessä. Luontoarvoihin perustuvia maankäyttösuosituksia ei ole siten tarpeen esittää.

7. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Natura 2000 -tietolomake. Uudenkaupungin saarnimetsät – FI0200126. <http://paikkatieto.ymparisto.fi/natura/2018/tiivistelmat/FI0200126.pdf>
- Pääkkönen, P. & Alanen, A. 2000. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. Suomen ympäristökeskuksen monisteita 188. Suomen ympäristökeskus. 128 s.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden

metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO -ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.